

publiek & museum

FROZEN MUSEUM HET SPEELGOEDMUSEUM IN MECHELEN

Suzanna 1880 - « Deze badpop is volledig uit porselein vervaardigd. Omwille van de starre houding en de bleke kleur kreeg dit soort poppen de naam "Frozen Charlie". Zo zou je het oude gedeelte van het Speelgoedmuseum in Mechelen ook kunnen noemen, "Frozen museum" dan. Want zijn infrastructuur en de presentatie van het speelgoed zijn volledig gedateerd. Ik laat me echter niet ontmoedigen door mijn eerste indruk van de gevel en de oude afdelingen en gelukkig, want de vernieuwde zalen beantwoorden wel aan de verwachtingen van de moderne museumbezoeker.

We komen binnen in het oude gedeelte. Pluchen beren, apen en olifanten staan opgesteld in wat je een zwakke weergave van een scène uit het jungleboek zou kunnen noemen. Door op een knop te drukken komt dit stoffige gedoe tot leven. In de volgende zaal word ik overvallen door een nostalgisch gevoel bij het bekijken van houten en plastic speelgoed dat me herinnert aan een zorgeloze kindertijd. Mijn eigen kinderen zijn niet echt onder de indruk en lopen alvast een eindje voorop over een bruggetje naar "Beentjeskracht". Ona, net vier, heeft meer aandacht voor de op haar maat geschilderde huizenrij dan voor de fiets die echt van Leopold III is geweest of voor het gelijkaardig exemplaar van het favoriete knuffelkuiken van prins Filip!

Bij het "Creatief en leerzaam speelgoed" zien we drie zuilen met bovenaan een vermelding van de leeftijd (5,7 en 9+) van de doelgroep waarvoor de verschillende computers bestemd zijn. Jules, vijfenhalf, zet zich vol enthousiasme aan een toestel van de eerste zuil. Maar al snel blijkt dat je voor alle oefeningen behoorlijk moet kunnen lezen. Spijtig, een juiste aanduiding van de leeftijd had hem deze ontgoocheling kunnen besparen. Voor de rest mist ook deze zaal elke allure die het geheel aantrekkelijk kunnen maken. Ik probeer me het land en de omstandigheden voor te stellen waarin het "Speelgoed van overal" werd gemaakt en wie ermee heeft gespeeld. Een mooie foto, zoals bij het speelgoed uit Tanzania, zou hierbij kunnen helpen.

Voorbij poppenhuizen, speelgoedwinkels, -keukens en -fornuizen krijgen we de geschiedenis van Barbie in een notendop. We wonen, samen met een allegaartje van Mattel, haar huwelijksfeest bij in een fuchsia geschilderde ruimte. Aan het einde van deze zaal lees ik een merkwaardig bericht: «... Deze afdeling wordt einde 1999 vernieuwd en uitgebreid. De plannen kan u nu al bekijken... » Of misschien staat de tijd hier echt stil?

Net wanneer de kinderen het een beetje beu worden, komen we in een vernieuwde zaal waar de eerste passagierslijn van Brussel naar Mechelen op 5 mei 1835 als uitgangspunt voor de treinafdeling werd genomen. Deze afdeling is een echte verademing, een voorbeeld van hoe voorwerpen op een boeiende, leerrijke en interactieve manier voorgesteld kunnen worden. We zien er grote treintafels met een gedetailleerd landschap waar met een druk op een knop lichtjes beginnen branden en treinen voorbijrijden. Er staat een levensgroot verklikkerlicht, een centraal station, treinsporen zijn op de grond geschilderd... Jules en Ona zijn duidelijk geboeid, maar op dit plezier staat geen leeftijd. Door een lege vitrinekast die ook als raam fungeert, zien we zelfs een echte trein (schaal 1/1) langs de perrons van het station Mechelen-Nekkerspoel voorbijrijden. Alles is duidelijk en overzichtelijk voorgesteld en uitgelegd in witte letters op antracietgrijze wanden.

Mechelen

Speelgoedmuseum
Nekkerspoelstraat 21
2800 Mechelen
tel: 015/557075
fax: 015/552085

open van 10 tot 17u,
maandag gesloten
toegangsprijzen: 205 BEF/145 BEF
info@speelgoedmuseum.be
www.speelgoedmuseum.be

Bij de "Volksspelen" lopen we terug op vuile vloertegels. We proberen om zelf de verschillende "hersensbrekers" op te lossen maar moeten toch het touch screen raadplegen. Fijn om te weten is dat al dit materiaal ontleend kan worden.

Over spel en speelgoed in de 16de eeuw, de Middeleeuwen, bij Bruegel en tijdgenoten en spelcultuur in Oud Amerika word je met behulp van een touch screen uitgebreid geïnformeerd. We zien nog miniatuurauto's, constructiespeelgoed van Meccano en Technic dat we zelf nog ergens in een doos hebben staan en nog meer knuffeldieren die gedurende 15 sec. zullen bewegen als je 5BEF in een gleufje stopt. Honderden speelgoedsoldaatjes staan opgesteld in een heuse Slag van Waterloo. Verschillende strijd fasen worden verlicht door het knopje in te drukken naast een uitleg van wat er zich op die plaats precies heeft afgespeeld.

Nostalgische gevels vormen het decor voor poppen en poppenwinkels en dan komen we aan "Kermis en cirkus" dat ook vernieuwd is. Vastgeschroefde auto's en fietsen van een kermismolen lijken te wachten om ons mee te nemen langs een geschilderd spoor dat ons ons door een deur met sterren leidt. We komen midden in een miniatuurkermis terecht met lichtjes, kraampjes, draaimolens en muziek. Als we de volgende deuren openduen volgen we opnieuw de gele sporen en komen zo in de wereld van het cirkus die ook door een druk op een knop de moeite van het bekijken waard is. In Tomystraat staan kinderfietsen, steppen en oude kinderauto's die je soms nog in een kleuterklas ziet staan.

Als je in het museum alles wil lezen en bekijken, trek je er best een halve dag voor uit en hou er rekening mee dat, op één bank en de cafetaria op het einde na, er nergens een plaats is voorzien om even te rusten.

In het algemeen laat het oude gedeelte een slordige, stoffige en onverzorgde indruk na, zoals losgekomen informatiekaartjes, vuile vitrinekasten, speelgoed dat er afgestoft beter zou uitzien en vuile blauwe vloertegels die niet meer op de plaats liggen die hen destijds is toegewezen.

De plannen om alles te vernieuwen zijn er en als ze eens verwezenlijkt zijn, zullen we niet meer de op één gezin na, enige bezoekers van die dag zijn...

LEA VAN DE WYNGAERT